

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; nádorunk ő es. kir. fűgsége köszönő levele az alsó-ausztriai kormányzékü elnökhez; pótlék Szabolcs megye tisztújításához; idős Eötvös Ignác b. †; Vörösmarty megtsztteltetése; Pejaesevics János gr. emberbaráti hátor tette; kis-körösi levél; adakozások az árviztülkárosultak számára; Bikloverseny a pesti gyepen; külföle; Pest megye tisztkarában előléptetések; s a t.) Spanyolország (a' esatateren esond uralkodik; Latre hadminister beteg; az angol bibliá-társulat munkassága; s a' t.) Anglia (parlament; Peel R. közelit a' ministerekhez 's Lyndhurst pártja haragszik; udvari tánczvigalmak; s a' t.) Franciaország (követkamrai ülések; Abdokader igen kétesen kezdi magát viselni; Hubert 's társai föntebb viszik ügyöket; s a' t.) Gabonaár. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G É S E R D É L Y.

Ö es. 's ap. kir. fűlsége f. é. apr. 3 's 23iki határozatában Tichy József, 's Neumann Antal katonai elemeltári föfelügyelőket, a' bán-ság - varasd - károlyvárosi határszélen, nyugalmazni 's az első nagy arany polg. érdempénzzel láncoztul megajándékozni; továbbá Rath Norbert katonai elemeltári föfelügyelőt 's előadót a' morvaországü föhadi kormány-széknel, mostani rangja megtartásával, az alsó - ausztriai föhadi kormány-székhez áthelyezni; következö katonai elemeltári felügyelőket pedig föfelügyelőkké, 's különösen Barth Mihályt, mint vizsgálot és segédelő-adót, a' magyar föhadi kormányzéknel; Csemák Jánost, mint elemeltári előadót az egyesült bán-ság-varasd - károlyvárosi határszéli föhadi kormányzéknel; Amüller Audort, mint elemeltári előadót, az erdélyi föhadi kormányzéknel; 's Centner Józsefet, eddigi hivatala megtartásával az udv. föhadi tanács elemeltári osztályában; végre f. é. majus 18iki rendeletében Nolden József ezredorvost a' 8 sz. gradiskai határfrezrednel észkei váró ségi tábornokkari orvossá; (W.Z.) Bánffy Miklós b. t. Alsó-Fejér megyei föispánhelyettest ugyanazon megye föispánjává; Kövér János Temes megyei föszolgabíró a' m. kir. helytartó tanáchoz tisztelbeli titoknokká; Amon Károly bisztrai vashámor-ügyelőt szomolnoki müügyelővé 's helyére Leschniczky Ignác szomolnoki koh 's hámorügyelőt nevezni; Szabó Pál böcskei (Tolna megyében) falubírónak pedig a' Duna-köntéskor bebizonyított dícséretes szorgalma-ért legf. tetszését nyilvánítani méltóztatott. H-k.

Azon nevezetes pénzmennyiségek, mikkal Bécs város és az alsó-ausztriai tartomány lakosi olly példás buzgalommal sietének enyhíteni fövárosunk árviz okozta inségét, nádorunk ő es. kir. fűgségét követhető halánylatkozatra indíták az alsó - ausztriai kormányzékü elnökhez: „Palló gr. m. kir. udv. kancellár által az árviztül károsult magyarországi lakosok fösegelésire küldött adakozások közt 148,700 f. 9¹/₄ kr., talaltak pengőben, melly az alsó-ausztriai kormányzékü gyűjtésének gyűmölése. Mivel e' tetemes segélymennyiséget leginkább azon hű részvétnék, mellyel kegyelmesség személyesen viselték a' szerencsétlenség iránt, 's az elnöksége alatti kormányzékütol indult hathatós felszólításoknak 's ezelszerű rendelkezéseknek köszönhetni, örömmel sietek kegyelmességének e' vidék szerencsétlenül lakosi nevében legszívesb köszönetet nyilvánítani. József, nádor. Budán, maj. 27én. E' magas irat tartalma ezenel mind azokkal, kik jöltevő adakozásikat vagy közvetlenül, vagy pedig az illető kerületi hivatalok 's bécsi tanács által az alsó-ausztriai kormányzékhez juttaták, tudomásul közöltetik, azon megjegyzéssel, miszerint az említett mennyiség eddig már 153,720 f., 20 kra növekedék pengőben, 's ehez csupán Bécs város lakosi 124,190 f., 5¹/₂ kr. pögüvel járultak. Az alsó-ausztriai es. kir. kormányzék. —

A' pesti magyar színházi részvényes társaság igazgató választmányának f. hó 5iken tartott üléseben Bajza József a' színészársaság igazgatóságáról lemondván, a' részvényesek másnapi gyűlésökben új igazgatóul Szentkirályi Móréc Pest megyei volt föjegyzőt választák. —

Vörösmarty Mihál koszorus költönket olly megtsztteltetés jutalmazza az írói röögös pályán tett fáradozásáért, minöben még egy hazai író sem részesült, 's minöre a' most élök közt ő egyike a' legérdemesebeknek. Néhány buzgó tisztelője nemzeti literatúránká az uyanis Pesten aláírási ívet nyitá meg, olly szándékkal, hogy a' begyűlendő pénzül Vörösmartynak legközelebb nemzeti színházunkban kétszer ismételve eljátszott „Marót bíró“ címü eredeti szomorujátékát kiyomatják, 's valamennyi példányt árutatás végett a' szerzőnek ajándékozzandják, mint csekély jelét azon méltánynak, mellyel érdemei iránt viseltetnek. Alig juta keringésre az aláírási ív, 's a' vetelkedve aláíróktul azonnal összegyűlt az érintett szomorujáték díszes kiadására megkívántató mennyiség. E' szerint a' munka legközelebb sajtó alá kerüend. A' kiadásra felügyelést, az aláírók kérelmére Bajza József volt szíves elvállalni. — Szép buzditás, nemcsak a' megtsztteltnek, hanem minden hazai írónak, a' választott pályán lelkesen haladásra. —

Pótlék Szabolcs megye mult maj. 29 — 30kán tartott tisztújításához: levéltárnok lett: Kausay Ferencz; várnagy Molnár Gergely; katonak hadnagya: Takácsy Ferencz; főorvos: Posonyi János és Konstantin Mihály; seborvos: Durst József, Kállay István, Tóth István, Horváth Pál, Dusóczky Károly, Durst Ferencz és Miskolczy László; kiadó: Kis Mihály; irnokok: Vályi Károly, Uray József, Fejér Sándor és Farkas Miklós. A' kisvárdai járásban, esküttek: Kovács Ferencz, Irinyi István, és Péczely József; aladószedő: Ferenczy Ignác; esendbiztos: Farkas Károly; a' nádudvariban aladószedő: Gencsy Lajos; esküttek: Nagy István, Rásó Lajos és Szabó Menyhért; esendbiztos: Désy Károly; a' dadaiban aladószedő: Mikecz Pál; esküttek: Szepsy István, Szikszay Pál és Mikecz Tamás; magtári biztos: Bodó László (Nyiregyházán); esendbiztos: Bodó János; a' batoriban aladószedő: Szabó Béla; esküttek: Ujlaky István, Szilcz Ferencz és Baksay József; magtári biztos: Kövér Miklós (Nyir-Bátorban); esendbiztos: Erdélyi.

A' m. Gazdasági-Egyesület folyó június hónap 6kán a' n. casinóban tartott közgyűlésén valamint gyarapodásának, ugy céljához közeledésének annyival több tanujeleit vala szerencsés láthatni, mennyivel inkább növekszik iránta és ügye iránt mindenünnen a' részvét. Uyanis a.) a' még nem felede, 's Pesttől tán kelleténél is többet eljlesztő árveszély követ-

kezményinek ellenére, mind a' mellett, hogy ns Pest vármegye részéről szinte közgyűlés tartatott, részes tagjai közül számosabban jelentek meg. b.) Az egyesület örökítésül még harmadéve megnyitott, tavaly pedig a' martziusi közgyűlés határozatából elnöki felszólító levelek' kíséretében mindegyesületi képviselőnek, megyei alispánnak, 's kir. városi előljárónak egyegy példányban megküldött ívekre ujabbban keletkezett alapítvány-aláírások jelentek be; miszerint jelesen: ns Soprony megyei első alispán Högység Pál ur 100 p. fot, másod alisp. Marton György ur 100 p. fot, föjegyző Ronhocz Ignác ur 100 p. fot, Bezeredy n. ur 100 p. fot, Nagy Sándor táblb. ur 50 p. fot, superintendens Kis János ur 40 p. fot, Lunkányi János táblb. ur 40 p. fot, továbbá Vécsey Pál b. 100 p. fot, Bérczay Andrá ur 50 pög fot, Matolay Gábor ur 100 p. fot, Soos János 100 p. fot, Bathvány Fülöp hg 1000 p. fot, Coburg Ferdinánd hg 1000 p. fot, Eszterházy Pál hg 1000 p. fot, Liechtenstein Aloiz hg 1000 p. fot, Széchenyi Lajos gr. 1000 p. fot kötelezett. Ezekel felül Bernáth Ferencz kapitány ur 105 pengő fot fizetett le kész pénzben, Kölesy Vincze ur szinte 100 pengő fot kötelezven, ebből részenként 30 fot fizetett le; ifj. Barkóczy János gr. mult évben kötelezett 400 p. fnyi alapítványt tanácskozás közben most 1000 p. ftra emelé, ifjabb Sontagh Sámuel táblb. ur pedig szinte tanácskozás közben 250 p. fotirt ala. Es így az Egyesület örökítésül (ide számítván a' mult évben részint újság-lapok által, részint a' Gazdasági-Tudósítások 1sö, 2dik és 3dik füzetében már közre tett alapítványokat is) összesen 20,835 p. ft van részint kötelezve, részint lefizetve, mellynek, valanint az ezentül lekötelezendőnek és száztól ötös kamatinak kezelését ideiglen Andrásy György gr. és Csapó Dániel urak valának szívesek elvállalni; egyszersmind az eddig alírott mennyiségre néve határozatván, hogy az illető kamatok m. e. jun. 1sö napjától számítva szeddessenek be; a' tisztelt alapítónak pedig szíves köszönetét rendelte nyilvánítani az Egyesület. c.) A' szathmár-megyei gazdaság-egyesületnek m. é. dec. 12dikén költ levele, mellyben keletkezett jelentve közremunkálását növendék testvérként ajánlja a' m. Gazdaság-Egyesület ezen közgyűlésén jelen volt tagjait annál élénkebb örömmézzel lepte meg, mivel ezen országos Egyesületnek magának is egyik föbb obajtása levén, hogy munkálódásának sikeres folytatásul minél előbb, 's minél több illy fiók egyesület támadjon és szövetkezzék vele a' hazában, ns Szathmár-megye lelkes Rendeinek ezen nagyszerű lépése által reményeinek nagy részét már teljesülve sejtik; miért is a' tisztelt fiók-egyesület' érdemes tagjainak öszinte hála 's köszönet! — d.) Azon szabályterv, melly egy e' végre megbízott küldöttség által (tagjai Andrásy György gr., Appel Károly, Csapó Dániel, Czindery László, Klauzál Imre ur) szerkesztetvén előbb külön nyomatványban küldöztetett szét, utóbb a' Gazdasági-Tudósítások' m. e. 1sö füzetében olly felszólítással bocsátott közre, hogy az olvasó közönségből mindenki közölje iránta netalán észrevételeit, e' közgyűlés által egész terjedelmében elfogadot; egyszersmind f. é. nov. 15, 16 és 17ik napjaira közgyűlés határozatott, hol az egésznek keletkezte óta netán változott körülményekhez képesti kiegyenítése és szerinte a' végrehajtóság' ujelválasztása fog eszközöltetni. e.) Klauzál Imre választ. tag a' gazdasági pályakérdések' jutalmazására alkotandó alapítónék kezdeményül több mint 120 pög fot ajánlott. f.) Ns Zólyom vármegye a' köztelken újonan építendő nemzeti löiskolára 100 pög fot küldött. g.) Kiskun kerületi főorvos dr. Balogh József ur azon hókotró műszerét, mellynek mult télen bővebb leírását az Ismértető is közlé, állatmutatás alatt a' köztelken kiállítá, 's az Egyesületnek ajándékozta. Mind ezért köszönetét rendelt nyilvánítani a' közgyűlés. h.) Kedvesen fogadta az eszterházi cukorgyár' részletes működésének egyesületi r. tag, 's képviselő Török János ur szíveségéből megküldött eredményeit, mellyeknek előleges rövid leírásából (terjedelmeseb értekezést később fog Török ur, igérete szerint, a' gazdasági Tudósításokban közre tenni) örömmel értesült az Egyesület; hogy az érintet' cukorgyárnak alkotója Pfisterer ur, különben Eszterházy hg lévai uradalm' igazgatója, szikes földben termett répából is tud tiszta cukrot gyártani, azon felül cukorrépából nem csak cukrot, hanem egyszersmind igen kellemes ízű kávé-pótszert is készített. i.) Két rendbeli emlékirat (memoriale), mellyeknek egyikében bizonyos vízerőmű feltalálójának kérelme, másikában egyesületi r. tag Bartosságh József urnak a' gazdasági altisztek' számára közrebotcsátani szándékolt utmutatása iránti ajánlata foglaltatik, vélemény-adásul a' vizsgáló-biztossággal fog közöltetni. j.) Az állatmutatásról jelentetek, miszerint es alkalommal Brunszwick Ferenc gr., Hunyady József gr., Károlyi Lajos gr., és a' Somogy-megyei birkatenyésztő-társaság' részéről vala kiállítva mutatásul több igen szép birka-példány (kosok és anyák) a' nemesítés 's gypajjú-finomítás' szakadatlan haladását bizonyítván, mellyeknek tanujelei (a' biztosság által szedett mutatóvány-fürtök) a' tavalyi — 's harmadévekkel együtt mindenki megtekinthetése végett a' n. casinóban egy e' végre készült könyvben láthatók. Figyelmet gerjeszte Fáy Lajos urnak Biáról küldött két bizott ökre is. Csak azt fölül az Egyesület, hogy jutalmazásra méltó paraszt kaucecsikók ez idén (alkalmasint az árviz következtében) nem hozattak a' köztelekre. De mind ezekül tán nagyobb figyelmet érdemel: k.) hogy az Egyesület látván, miképen a' pesti országos vásárok' ideje a' gazdaság' rendes folytatásához 's különösen honi gypajjú kereskedésünkhöz nem alkalmas, e' baj orvoslásul fig nádor ő es. kir. fűgsége pártfogásáért esedezőleg, a' ns várost indítványozó közremunkálásaért határozá megkerestetni; melly tárgy felett az egyesület' választottsági 's több külföldi gazd. és tud. társaság tagja Bujanovics Eduard ur a' Társalkodóban bővebben értekezék. — l.) A' verseny-választmány' megszaporításul ujabb tagjaivá: Csekonics János, Festetics Ágoston, Festetics Dénes urak, Károlyi György gr. és Szapáry József gr. nevezettek ki. Végzetül a' köztelki részvények közül kamatfizetésül következö számuak huzattak ki sorsvonás utján: 422, Uzovics János ur; 72 és 82 Széchenyi István grfői, 120 és 115. Károlyi Lajos grfői; 8. Almásy Aloiz grófó — Költ a' n. casinóban 1838 június 6kán tartott gazd. egyesületi közgyűlésből. Kacsokvics Lajos s. k. titoknok.

Szarvas, jun. 2kán: „A' Jelfolyt évben Prónay Albert báró megvált ügyelői tisztétöl a' békési ágostai vallásu esperességhen. Jelölési 's választó kettős szavazattal helyébe t. Boczkó Dániel úlnök urat választák az egyházak, két megye, műveltség, tanulók, szakalkodók 's népgyámolást tekintetében jól ismérnek: a' kisdudor-óvó 's egyébintézetek, 's balesetek enberre találtak benne. Folyó évi majus 16dikán C s a b á n tartatott az

esperességi gyűlés, s az ügyelő beigtatása, Simon Samuel, esperes által. Ez a haladásról szólt, s annak három nagyszerű eszközeiről a házi és köznevelésről, s az egyházi testületek böles kormányzatáról. A két első régen ismértve, a 3dikát is fontolatra vevé. Ha az egyházi testületek jól kormányoznak, derék lelkészeket, tanítókat s rendszabályokat nyujtva, a községek megújulnak, fölvirágzanak, s községekben áll a nemzet. Az ügyelő felett, fejtegetvén kötelességeit.

Kis-Körös jun. 3kán: Szép példáját adá emberiség iránti szeretetének Barra István pestmegyei főorvos maj. 30án, mint kor. fejdelmünk névnapján. Bégyűjteté t. i. a helybeli szegény sorsuakat, kik közt vidéki, vízőzön által végnyomorúságra jutott, koldusok is voltak s azokat nemcsak gazdagon megvendéglette étellel s borral, hanem zenezóval is ellátta, hogy örömmel emlí ezzenek a népboldogító fejdelem névnapjára. Maga is megjelent köztük, szolgálgatott nekik, sőt a vakokat maga étette s itatta. Öröm volt látni, mily vidámsággal ünneplék a nyomorultak e díszes napot. Szemeikben örömkönnyekek ragyogtak; min a vendéglő szives gazda megilletődvén, így szóla hozzájuk: vigan legyetek fiaim! s imádkozzatok kegyes királyunkért az emberiség érzékeny atyjaért. Mire a szegények térdre bukva s buzgóságtól mélyen elfogódva imádkoztak s összetett kezekkel kérték a mindenhatót, hogy föls. királyunk békén s egészségben sok esztendeig éljen. Volt a szegények közt egy Kecskeméti Gáspár nevű 110 eszt. férfiú is, ki mint egy megifjodva örült ez ünnepen s mondá, hogy ez még Kis Körös városban nem történt. Etlélvén a félnap, Barra ur tehetsége szerint kevés pénzbeli segítséggel is volt a szegények iránt s azokat megáldván haza bocsátotta. Jelen volt ez ünnepen néhány az egyházi s világi előljárók s más tisztas emberek közül is, kik amazokkal párosíták obajtásikat a fölségökért, az országlo házáért, főhő nádorért, pestmegyei törvényhatóságért, földesuraságért s minden nagyférfiért, ki a nemzeti jóllét s közrend és bátorság-föntartásért tetteleg buzog.

III. Pesti verseny 1838.

Csütörtök, junius 7. délután, ekképen ment végbe (kezdeté 4 órakor, s félóránként új futás.)

1. Sándor-díj. 100 ar. értékű billikom, 2 ang. mf. ismételve (azaz a győztesnek két ízben kell elsőnek lenni.)

Ugrató verseny (hurdlerace), mindegyik ízben legalább négy ugrással a pályakör külön helyein fölállított sövényeken által. Futhat minden ló. 4e. 110 ft., 5e. 117 ft., 6e. 120 ft., telivár 5 fonttal többet.

Tét 20 ar. A tétösszeség 60 aranyig az első és második ló közt egyenlőképp felosztatik, 60on felül az ezüst díjjal együtt az első lóé. Ha legalább 3 ló nem lép a pályára, a díj nem adatik ki, hanem a következő évre marad. — Bejelentés 48 órával a futás ideje előtt. Ha ki azonban ezen előleges bejelentés nélkül kívánna versenyezni, ezt 40 ar. tépénz mellett teheti. 'Fuss v. fizess.'

A pályakörön három sövény volt felállítva, melyeknek mindegyikét kétszer kellett átugraniok a lovaknak. Volt 3 íz.

Wenckheim László b. 6e. p. k. Sonnambula, ap. Filho da Puta. 118 ft. . . . . 1. —

Wenckheim Béla b. id. p. pr. Steamer, ap. Election, 120 ft. 2. 2. vh.

Kun József ur' 6e. söt. p. pr. Allegretto, ap. Allegretto 120 ft. Veres test, fek. uj és sap. . . . . 3. 1. 1.

Azaz Allegretto az első ízben harmadik, a második ízben első érkezett a nyerőponthoz, a harmadik ízben egyedül járt és ugratott keresztül, s ekképen mind az ezüst billikomot mind a versenytársának 40 aranyból álló tétösszeségét elnyerte. Allegretto lovasa az első ízben 15 fonttal többet vitt a kiszabott tehernél, és a negyedik ugrásnál leesett, különben első ízben is Allegretto érkezett volna elsőszere a nyerőponthoz. Lovasa azonban tisztint ismét felülvén rá a negyedik ugrást újra kellőleg megtette, rendesen a nyerőponthoz érkezett, s így Allegretto a második ízben indulásra is jogosítva lón. Mind ezen mind a harmadik ízben más. Low nevű angol lovas ült rajta, a kiszabott teherrel. Steamer a második ízben 4 fontot vitt korterhén felül, és minden ugrást hasonlólag jól megtett, mindegyik ízben más más jockey ülvén rajta; harmadik ízben visszahuzatott. Sonnambula első ízben 6 fontot vitt korterhén felül; másod ízben Steamer előbbi lovasa ülvén rá a kiszabott teherrel futott, a negyedik ugrásnál azonban elesett, és nem érkezett a nyerőponthoz. Pályahaladás ideje első ízben 5' 5", másod ízben 5' 17".

2. Festetics-Nákó-díj. Legalább 100 ar. és 10 ar. tétel egyegy lótlul, 'fuss v. fizess' 2 ang. mf.

Futhat ausztriai birod. és 6 eszt. nem idősb m. Liechtenstein Al. hg 4e. sg. m. Pat, ap. St. Patrik, an Trotinda, 113 ft. Veres test, veressel csikos kék uj és sap. . . . . 1.

Liechtenstein Fer. hg 4e. p. m. Terno secco, ap. Lottery, an. Puzzle 113 ft. Vil. kék test és uj, fek. sap. . . . . 2.

Hunyady József gr. ménje Sir William, és Liechtenstein Aloiz hg m. Julio is be voltak jelentve, de visszahuzattak. — Pat' lovasa: G. Andrews. — Haladás ideje: 4' 5".

3. Somogyi díj. 100 ar. 3 ang. mf.

Futhat ausztriai birodalomban nemzett és született bármí véru m és k. Tét egy lótlul 10 ar., a tétösszeség is a nyertesé.

Trauttmannsdorf hg 4e. sg. k. Miss Craigie, 98 ft. Veressel csikos fejez test, sarga sap. . . . . 1.

Festetics Miklós gr. 3e. sg. k. Elster, ap. Murphy, an. Jay, 72 ft. Zöld test, piros uj, fekete sapka. . . . . 2.

Hunyady József k. Emmy — ugyanannak m. Sir William — és Liechtenstein Al. hg k. Furiosissima visszahuzattak.

A nyertes Miss Craigie' lovasa: Low. Haladás ideje: 6' 45" — Elster az utolsó kanyarultnál föl akarván rugaszkodni a másik mellé, melyet mindig sarkalt, neki rohant egy oszlopnak, lovasa leesett, és a ló maga érkezett a nyerőponthoz.

4. Eszterházy-kard. Évenként kihívás tárgya. 1 ang. mf.

Futhat minden magyarhoni m. és k. E' kard' nyerője a legsebesb honi lónak tartatik azon évben. Trauttmannsdorf hg 4e. sg. k. Miss Craigie, lovasa: Low mint kihívó (92 ft) egyedül járt körül, s így a kard Széchenyi István gr. mint eddigi birtokostul Trauttmannsdorf hg birtokába ment által.

5. Széchenyi díj. 100. ar. értékű billikom. 1600 öl ism. Első íz.

Futhat minden m. és k. Sándor M. gr. 4e. p. m. Wrestler, 102 ft. Egyedül járt körül. Lovasa: Gilbert.

6. Széchenyi-kard. Évenként kihívás tárgya. 4 ang. mf.

Futhat minden ló. E' kard nyerője legjobb pályázónak ismértetik azon évben. Kihívás határideje 8 nap a futás előtt. Pejacevich Péter gr. 5e. p. m. Weighton, 102 1/2 ft. kihíván Liechtenstein Aloiz hget mint a kard' birtokosát, ez a kihívás nem fogadta el, s így Weighton egyedüli körüljárása általa a kard Pejacevich Péter gr. birtokába ment által. Weighton' lovasa: Low.

7. Az ostor. Tét 10 ar. mindegyiktől, f. v. f. 1/2 ang. mf.

A tétösszeség, ostorral együtt, az első lóé. Futhat minden ló, mely a futás' napjaig sem a pesti sem a simmeringi v. parndorfi téren díjt nem nyert. 3e. 68 ft., 4e. 94 ft., 5e. 101 ft., 6e. 106 ft., idősb 109 ft., telivár 3 fonttal, angol ló, akármí véru legyen, 8 fonttal többet; k. és pr. 2 fonttal kevesbet. Bejelentés ideje a futás órájaig.

Festetics Mik. gr. fentebbi k. Elster, 79 ft. . . . . 1.

Trauttmannsdorf hg nevezte 5e. p. k. Olmes, ap. Grimalkin, 99 ft. 2. Meghaladás ideje 1 perc. Elster' lovasa: Maczon Ferkó.

A Sándor-billikomon illy fölrás volt: Bátran előre lovag; hol utad nincs menni, ugorj át! Vörösmarty.

A Széchenyi-billikomon: Lóra magyar! szép pálya ragyog, ha előre törekszel. Kisfaludy K.

A második versenynapon kiteve volt 'Asszonyok-billikomán' illy fölrás van: Erdem nyerhet el és nem más, érdemre születtem. Kocsi Gy.

Azon serlegen, melyben a Károlyi-tétversenyi 1000 ar. volt: Hír terem a pályán, a hír' fia mer, halad és győz. Vörösmarty.

Vásáros Naményi idősb Eötvös Ignác b., v. b. tit. tan., kir. pohárnokmester és t. Abauj megye főispánja, f. hó 12én Budán reg. 3 1/2 órakor tartós betegség után csöndesen jobb létre szenderült. —

KÜLÖNFÉLE: Pest megye f. hó 6kán s köv. napjaiban tartott közgyűlésén többi tárgy közt felolvastaték nádor ú. cs. kir. fhgsége, mint Pest megye örökös főispánja leirata, melyben Földváry Gábor másodalispán és Szentkirályi Mórész első főjegyző lemondása következtiben Simoncsics János főszolgabíró másodalispánna s Nagy István, eddigi első aljegyzőt főjegyzői ranggal, főjegyzővé nevezé ki az így megürlt megyei hivatalok betöltésire a rangszerinti előléptést hagyván fön a KK s RRnek, s így főszolgabíróvá Miskei Imre, allá: Setéth Károly, a jegyzői hivatalban pedig: Nyáry Pál, Pajor Titus és Balla Endre léptettek elő. Ugyane közgyűlés folytában a marhahus fontja árát Budapesten 13 kra csökkenték 14ről. — Zemplény megye mult hó 11dikén tartott közgyűlésében, az árviz okozta károk enyhítése ügyében tanácskozáván s hozván czélszerű határozatokat s halaföliratokat rendelének intézteni uralkodó fejdelmünk ú. cs. kir. fölségéhez, mivel első vala, ki a veszély gyászos siralmút halakönnnyüké változtatá, továbbá: a fels. királynéhoz, özvegy királynéhoz, nádorunk ú. cs. kir. fhgségéhez, fons. hitveséhez és István cs. kir. fhghez. — Tökölly Sabbas, ki Aradon gyönyörű görög n. e. egyházat építete s tulajdonkönyvnyomó intézetet s könyvtárt alapíta hitsorsosi számára, nem rég 20 ezer pengő forintnyi tókéat adott át a pesi szerb egyesületnek, néhány szerb ifju növelésire. — Pünköszt vasárnapon regg. 3 óra után Nagy-Kovácsi, Telky, Jenő, Sölymár, Szent-Iván, Boros-Jenő, (Weindorf) Üröm, Perbál s P. Csaba helységekben iszonyu égháboru s felhőszakadás dühöngé, mely utóbbi a szénát, és szőlőket majd egészen megsemmíté; a villám többször leütött s Telkiben egy házat gyujtott föl, Sölymárban pedig egy férfit agyon sujtott. — Pest város tanácsa f. hó 6kán köszönő iratot intéze Saphirhoz német humoristikai fölolvásáraért, melyet az árviztől károsultak fölségéllésire tartott. — A bártfai híres fürdőben már teljes folyamatban van a hidegviz-gyógyintézet. Az egészet Horváth tr. intézi, ki csupán e czélből hosszab időig Graefenbergben mulatott, s ott egészen sajátjává tevő ez új gyógyrendszert — Badicz helység (Erdélyben) közelében régente híres hévvízforrás volt, melyet Erdély fejdelmei több századig használtak; most azonban igen szegényes az egész fürdő-készület. — Kolozsvár ott f. h. Isején Antal János, az erd. ev. refor. és némelly ev. luth. egyházak superintendense, Rhédey Adám gr. kincstárnok kezeibe letévő a hódolati s egyesületi (unionis) esküt; ezután pedig hasonló tevének az említett superintendens előtt, saját lakásán, a kolozsvári refor. főiskola tanítóji s a helybeli ref. sz. egyház papjai. E. H. — Maria Dorothea, nádorunk ú. cs. kir. fhgséges fonsége hitvese majus 23dikán s jun. 7kén, különösen ez utóbbi napon, fons. leánya Örszébet hgnó kíséretében, látogatásával volt kegyes szerencsésíteni a budai sz. Örszébet rendi szüzek zárdáját.

A pesti magyar színházon az árviz okozta károk' kiigazgatására fölment költségek' födözésire, thiró Kovách Zsigmond ur 100. Ráday Gedeon gr. 50, orvos tr. Pólya Józsefné, született Banó Krisztina asszonyság 5, thiró Lonyay László ur 50, thiró Nyáry László ur 10, ügyvéd Hegedüs Lajos ur 2, Vinkler Imre ur 2, t. n. Fehérmegyében keblezett baracskaik n. közbirtokosság 50, összesen 269 pengő for. sziveskedtek ajándékozni, miért is az illető igazgatóság által nyilvános köszönet mondatik. Pest 1838ik jun. 7én Balla Endre, rész. vál. jegyző.

Az árviz által megkárosított Pest megyei lakosok fölségéllésire öszszegyült pénzek jegyzéke pengőben: Zsembery Julianna Szentkirályi Lászlóné 20 fr., Kovács helység 40 fr., Jenő h. 6 fr., Telki h. 2 fr. Perbál h. 8 fr. 54 kr., Üröm h. 10 fr. 48 kr., özvegy Majthényi Gáborné assz. 40 fr., Egy névtelen Vörösváron 8 fr. 10 kr., Boskovich József L. olly móddal, hogy az obudaiak, kiket már ő különben is segített, ebből ne részesítessenek 50 aranyat, Schulek Imre nagyszombat tanító 4 fr., Jánoshida helység közönsége 8 fr. 57 kr., Abony mvaros 45 fr. 37 kr., Tápió-Szele közönsége 13 fr., Alpar helység közönsége 24 fr., Tószeg helység közönsége 18 fr. 35 kr., Tahy Károly által ajánlott 100 pesti mérő gabona eladatván jött be érte 120 fr., az egrí f. káptalan által adatott 100 pozsonyi mérő kenyérnek való gabonaért bejött 80 fr., Ócsa helység 14 fr. 6 kr., Alsó-Némedi helység 11 fr. 1 kr., Soroksár mvaros lakosi 49 fr. 29 s kr., melynek egy része a soroksáriakra van szorítva, Monor helység a pesti járásra nézve 4 fr. 25 s kr., Péteri helység 12 fr., Vecsés helység 5 fr. 12 kr., Örkény helység 14 fr. 24 kr., Káva helység 4 fr., Frankenburg A. által, ha gáztat és szavalással tartott humoristikai fölolvás alkalmakor bejött, befizetteték 251 fr. 38 kr., Nagy István mendei vendégfogadás 1 fr. Lakner Mih. 1 fr., Hübsch Károly oszlári bérlő 4 fr., Bárány Pal tápió sápi plebános 2 fr., Horváth Józ. Sápon 1 fr., Csuka Józ. Sápon 1 fr. Ellenpacher Józ. Sápon 1 fr., Török Gábor Sápon 5 fr., Rakovszk

mi elegendő vitára szolgál alkalmul. — A francziái mexicói kérdés ügyében a M. Chronicle így nyilatkozik. „A mexicói kikötőknek francia hajóhadat ostromzár alá fogatása igen elremité kereskedőinket, bányászársulatunkat, s egyebeket, kiket a mexicói kereskedés közelebb-ről érdekel. E tett következményi, közhiedelem szerint, igen komolyak leendhetnek a britt érdekekre azon világrészben, mert Mexico külkereskedését majd egészen angol kereskedők üzük, részint közvetlenül, részint pedig az egyesült szabad tartományok által. Azon veszély, mely Franciaország jogtalan követeléséből az egész angol-mexicói kereskedést fenyegeti, méltán megérdemli a kormány komoly figyelmét.“ — A felsőház majus 28-iki ülése további folyamataiban Londonderry marq. kérelmet nyujta be a koronázásnak augusztusra halasztása s a tárgy méltóságához illő fénytel tartatása iránt. Fitzwilliam: „En részemről haszontalan színi mutatványnak tartom a koronázást. (Gúnyos „Halljuk!“ az ellenzéi oldalról.) Talán tökéletlen azon ns lordok hűsége, kik halljuk-ot kiáltanak? Ugyan tökéletessé teend-e hűségöket az, hogy grófi koronáskakat teendnek fejeikre, s nevetséges cifra öltözetben a bémészek előtt sétálgatni leendnek kénytelenek? Aztán valóban illelen gyöngédtelenségnek tartom, hogy illy fiatal fejedelmi hölgy órákig legyen kitétetve a bémész nép meredező tekintetének.“ Salisbury: „Bánu va halom a nemzet s fejdelem közti nyilvános ünnepélyes szerződést haszontalannak bélyegeztetni. (Fitzwilliam: „Nem a szerződést!“) Alacsony-ságnak tartom, hogy a nagy Anglia képtelennek látszassék egész világ előtt fejdelme megvendégelésére illy ünnepi alkalomkor.“ — Londonderry: „Jól hallék-e? Az átelleni ns lord csakugyan fölöslegnek tartja a koronázást?“ Fitzwilliam: „Igen!“ Londonderry: „Ugy tehát meg fogja engedni a ns lord, hogy a Fitzwilliam lordok létele is egészen fölösleges.“

Ujabb londoni hírek szerint Peel R. következő föltételek alatt 11 irlandi városban, melyek azonban 15 ezer vagy több lakossal birjanak, megegyezik pártja nevében a szándékolt hatósági testületek föllállításában: 1) a község-tanács tagjai 10 font sterlinggel adózó hazulajdonosakból választassanak, mely alkalomkor azonban vagyonbeli állapotok csatlakoztatva bizonyítassék be; 2) E hatóságok nem bocsátkozhatnak a jogkiszolgáltatás ellenörködésébe s herifek vagy recorderek kinevezése által, mely jog folyvást a kormány tulajdona marad; 3) Nem fognak e hatóságok a rendőrségen semmi nemű hatalmat gyakorolhatni, mit szinte föntartani kíván magának a kormány; 4) A községi pénzeket a hatóságok kezelendik ugyan; de különös fő vizsgáló bizottság fölügyelete alatt, melynek tiszte leend arra ügyelni, hogy a községi jövedelem csak törvényes czélokra fordítassék; 5) minden városi vám, hol az elzalogítva nincsen régi adosság födözésére, meg fog szüntetni; 6) alapítványok megmaradnak eddigi állapotokban, míg a parlament valamely újabb határozatot hozand irantok, s addig történetű megürülések betöltése a lordkancellárt illető joggyakorlat leend; ezentul előfordulandó megürülésekkor mindig tekintet fogva arra fordítatni, hogy a protestans egyház hasznára tett alapítványok mindenkor protestans egyházi férfiak kezében legyenek; 7) Ha kisebb városok is hatóságokat kívánának, hasonló föltételek alatt azoknak is engedtessek meg a hatóság-föllállítás. Ezek azon pontok, mik alatt a conservatív párt kész elfogadni az irlandi hatóság-javító törvényjavaslatot; de csupán ezen előtehet mulhatlan megnyerése után, „hogy az irlandi tizedkérdés úgy döntésék el, miszerint a protestans egyház tulajdona és érdekei sértetlenül és biztosítva maradjanak meg“, azaz: hogy a törvényjavaslatból a sajátítási záradék egészen maradjon el. A tory Standard Peel ez ajánlatával hallgatásra akarja most kényszeríteni a szabadelmű lapokat, s azt állítja, miszerint ebből tökéletesen kiviláglik, hogy a toryk épen nem akarják a római vallást és az irlandiak egyéb jogait elnyomni, hanem csak saját vallásuk egyházát minden károsítás és megátalodás ellen biztosítani. Hasonló értelemben nyilatkozik a Times, és mintegy sajnálkozva mondja, hogy Wellington hg és Peel olly igen túlzó engedvényekre hagyják magukat elragadtatni. A ministeri M. Chronicle ellenben egészen ellenkezőleg így szól: „Russell J. L. Acland Tamás indítványának (hogy a sajátítási záradék törlesztessék el az irlandi hatóságjavító törvényjavaslatban) minapi vitásakor igen helyesen eszelekvék, midőn mondá, hogy ezentul a tory részről jövő szabadelműleg hangzó nyilatkozatokat mindenkor ravasz ármánynak tekintendi. Ezen gyanus előzvények dacára is azonban megvalljuk. Peel R. tegnapi beszéde mégis csakugyan úgy hangzék, mintha ő és Wellington hg valóban őszintén ohajtanának czélt tűzni azon rendszernek, mely Irlandban eddig annyi érdeket áldozta föl ferde pártgyűlöletnek. Peel azon okait, mikkel pártja tevében a sajátítási záradék eltörlesztésének szükségét megmutatni törekvék, egészen alaposaknak nem mondhatni ugyan, s kielégítőeknek sem; de Wellington hg s Peel R. olly nehézségekkel kénytelenek küzdeni, mik miatt méltányos, hogy valamit csak elnézzünk nekik, és szándékjuk tisztaságában, valamint a tory párt csekély böcsületes résziben is, némi bizalmat vagy legalább megnyugvást helyezünk. Nem akarunk szűkkeblűség vékébe esni s politikai elleninktől minden utat elzárni, elveiktől távoztatásra, midőn már többé azok mellett küzdeni nem tudnak. Peel R. mostani dicséretes tette más hasonlót juttat eszünkbe, t. i. a katholicusok fölszabadítására iránti törvényjavaslat elfogadását, s valamint akkor nem tevők, ugy most sem szándékunk gáncsal keseríteni dicséretünket a tory párt megelőző és férfias közeledés iránt. A sajátítási záradék iránt nézetünk egyébirant rendületlenül ugyanazok maradandnak, mert nem feledhetjük, miszerint erkölcsi s vallási fölemeltetése olly népnek, mely uralkodó egyházat táplál, mulhatlanul első tekintetre méltó;

mivel azonban sükertelen csatafolytatással jelenleg e pont iránt semmi kedvező végzést nem reménylhetni, megegyezünk a sajátítási elv ideigleni elmellőzésében, reménylven, hogy ez engedékenységnk még sokkal üdvösb gyümölcsöket termend, mik mulhatlanul következményi leendnek a pártok szabadabb s engesztelőbb politikához közelítésének. Lyndhurst pártja természetesen gyalázni fogja az igen tisztos baronet (Peel) nyilatkozatát, mert ő maga is azt mondá, hogy szolgálékü pártfeleltül több szitokra kész, mint nyilvános ellenségeitül.“ — Némely magányos tudósítások szerint Roden l. a felsőházban maj. 28-án még egyszer el akará az irlandi szegényi törvényt a biztosság elibe jövetül mozdítani; de indítványa 101 szóval 4 ellen megbukott. Ez nyilván tanusítja, hogy Wellington s a többi böcsületesb tory csakugyan megelőzőleg segítik a ministerek kiengesztelésre czelő lépteit. Megismerék ők már valaharra, hogy Irlandban, bár mennyire bözöngjenek is az ottani földbirtokosok, nyilvános fölügyelet nélkül a szegényekre semmi czélszerű javítást nem leendhető eszközösü, s kötelességüknek tartják most az eziranti rendszabályt, miután azt a ministerek s alsóház előre jól megfontolák s az utóbbi tetemes többséggel elfogadák, a tárgy fontosságához képest szigoruan megvizsgálni. Legzajosb vitára a 41ik czikk szolgál alkalmul, mely minden magát szegényeknek jelentő számára dolgozó-házakat kíván fölláttatni. Ezt számosan ellenzik, részint mivel ez igen nagy mértékben fogná növelni a dologtalanságot, részint pedig mivel Irlandban annyi a szegény, hogy majd az egész ország jövedelmét fölemésztének. Kivánja tehát a többség, hogy az illy nyilvános dolgozó-házak kizárólag csupán árva, nyomorékok, benak, öregek st. efl. számára legyenek nyitva. A ministerek ellenben valamennyi magát szegénynek jelentőre kívánják kiterjesztetni a jótéteményt; ugy mindazáltal, hogy annak elnyerése a henye kborlók előtt ne legyen kívánatos. Legmakacsabbul Brougham l. ellenzi a ministeri indítványt, megmutatni akarván, milly sokat veszite a ministerség, midőn őt frígyesül fölfogadni nem akarja, s minő ártalmas tud ő lenni. —

Legujabb londoni tudósítások szerint az alsóház azon említett indítványt, melyet a rabszolgák azonnali fölszabadítására iránt párnappal előtt elfogadott, utóbb 250 szóval 178 ellen ismét megsemmíté. Ennek következtében a rabszolgaság megszűntetésre törekvő társulat azon határozatot nyilvánította, hogy a fölsége ministerei nem méltók a nemzet bizalmára, s minden a gyarmatokban támadható szerencsétlenség egyedül nekik tulajdonítandó. — A North-Union vasuton maj. 24-én az angol s ir nap számosak vérengzésig összeverekedtek és számosan halálra sebesítvék. — A glasgowi tulzó radicalok, hézagnyílás esetén, Roebuckot fogják parlamenti követüi ajánlani.

FRANCZIAORSZÁG.

Paris, majus 30-ikán: A király s királyné tegnappal Neuillybe utaztak, hol a nyár egy részét tölteni szándékoznak. Ugyan e napon cserélék ki a külministerségnél a Hayti s Franciaország közti, a királytól már megerősített szerződést. — Hubert, Grouvelle Laura, Steuble, Giraud és Amnat az esküszókei ítélet ellen a cassatiozsekkhez folyamodtak. — A követkamrárt huzamosb idő óta majd egészen kizárólag a vasutakról vitakozás tartá elfoglalva, s közbenközben a költségvetés is vitási tárgyal szolgál. Majus 29-ken 17-ik czikke volt napirenden, mely „ipar-ébresztésre s aláírásokra“ 336 ezer frankot kíván. A bírálo választmány e mennyiségből 50 ezer frankot le kívánt rovatni, mivel szerinte e pénzzel az udvar csupán tömjénező igen közepszerű elméket szokott jutalmazgatni. A ministerség makacsul bözöngé e lerovat ellen; de szavazatra kerülvén a dolog, egy szónyi többséggel csakugyan keresztül ment a lerovat, mi hosszas zajt s forrongást támasztott a teremben. — Talleyrand iratai alkalmasint a kiüzött 30 év előtt is világot látandnak, ha csak az ezáltal pelengére jutandó személyek tetemes áldozatokkal le nem kenyerezik a hg titoknokát, ki annak minden iratit birja hű másolatán. — Lalande admiral parancsot kapott Jena sorhajóval azonnal Tunisba indulásra, hova őt Gallois admiral hajóhadából Trident sorhajó nyomtan követni fogja. — Egy Constantinebül érkezett francia, összeesküvésről hozza hirt, melynek czélja volt a kormányzósági palotát löporral légbe röpíteni. A gyalázatos tervet egy böcsületes zsidó födöze föl. Az ő zsekküvés feje maga a városbíró volt, kit a francia kormányzó több czinkos társival együtt azonnal elfogadott. 12 néplönök is részesült a gagesnyban, s napfényre jutta után azonnal kiszökött a városbul; de az utánok iramlott francia lovasság valamennyit visszahozá. — Joinville hg két napig mulatott Jamaikában s a benszülőteket nem győzik eléggé magasztalni udvarias nyájasságát. — Texasból követ érkezék Parisba, a szárazföldi hatalmaknál ez új republica megismertetését kieszközölendő. — Buenos-Ayresben egyenletlenség támodván, a francia consul kikéré utleveleit s Montevideoba távozek. — D. Francisco de Paula infans naponkint sétál Toulouse utczán, s fiait a kir. akademiába járatta, mi-ből általányosan hosszab időig ott mulatását jósolják. — Bordeauxban egy ügyvivőjét fogák el a trónkövetelőnek ki épen ez utóbbi főhadi szállásról érkezék, s igen fontos irományokat hozott magával. A kormány azonnal parancsot bocsáta ki Parisba hozatása iránt. — A követkamrában a júliusi ünnepekre szánt 208 ezer frankot 206 szóval 26 ellen ajánlak meg a követek. — Abdelkader véletlenül megjelent Belidában, s egy éjt öltvén ott el, másnap távozek. A fölingerült francia kormányzó a belidai bírót azonnal megfosztá hivatalától. —

GABONAÁR: Tiszta búza 83 1/3 76 2/3 66; Kétszeres 60 58 2/3; Rozs 50 46 2/3 43 1/3; Árpa 36 2/3 33 1/3 30 Zab 30 2/3 29 1/3 20 2/3 Kukuricza 45 1/3 43 1/3 40
DUNAVIZÁLTÁS: jun. 10-ken 12' 8" 0" 11-ken 12' 8" 0" 12-ken 12' 7" 0" 13-ken 12' 5" 0"